

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 19.12.2007
COM(2007) 825 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Τέταρτη έκθεση προόδου
σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου Προστατευτικού Καλύμματος του Τσερνομπίλ
Σεπτέμβριος 2007**

{SEC(2007) 1701}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο πυρηνικός σταθμός του Τσερνομπίλ (ChNPP) βρίσκεται 110 χιλιόμετρα βορείως του Κιέβου και η κατασκευή του άρχισε κατά τη δεκαετία του 70. Μέχρι το 1983 λειτουργούσαν τέσσερις μονάδες που παρήγαγαν το 10% περίπου της ηλεκτρικής ενέργειας της Ουκρανίας. Κατά τη στιγμή του ατυχήματος βρίσκονταν στο στάδιο της κατασκευής δύο επιπλέον μονάδες. Η γειτονική πόλη Τσερνομπίλ είχε πληθυσμό 12.500 κατοίκων.

Μετά το ατύχημα της 26^{ης} Απριλίου 1986, περίπου 200.000 άτομα απομακρύνθηκαν από τις γειτονικές περιοχές του Τσερνομπίλ και ένα προστατευτικό κάλυμμα (καλούμενο ενίοτε ‘σαρκοφάγος’) που περιβάλλει τα ερείπια της μονάδας 4 του ChNPP κατασκευάστηκε υπό εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες. Οι μονάδες 1, 2 και 3 (γειτονική της μονάδας 4) τέθηκαν εκ νέου σε λειτουργία, προκαλώντας κατά τον τρόπο αυτό φόβους νέου ατυχήματος.

Οι χώρες G7 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) έλαβαν την πρωτοβουλία να παράσχουν βοήθεια με σκοπό την άμβλυνση των συνεπειών του ατυχήματος. Το Μνημόνιο Συμφωνίας μεταξύ των χωρών G7, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ουκρανίας για το κλείσιμο του Τσερνομπίλ¹ μέχρι το 2000 αντικατοπτρίζει την εν λόγω δέσμευση. Η Επιτροπή διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του εν λόγω μνημονίου μέσω του προγράμματος Tacis. Οι χώρες G7 (πλέον G8) και η Επιτροπή επιβεβαίωσαν, σε πολλές διασκέψεις κορυφής, την πρόθεσή τους να συνεχίσουν την παροχή βοήθειας.

Το κάλυμμα δεν προοριζόταν να αποτελέσει μόνιμη λύση και, στην πραγματικότητα, καθίσταται ολοένα και πιο ασταθές, η κατάστασή του έχει επιδεινωθεί επιτρέποντας στο νερό της βροχής να το διαπερνά. Σε περίπτωση σεισμικής δραστηριότητας, ακραίων καιρικών φαινομένων ή περαιτέρω επιδείνωσης της κατάστασης, θα υπήρχε κίνδυνος κατάρρευσής του. Το ενδεχόμενο μόλυνσης της γύρω περιοχής θα εξακολουθήσει να υφίσταται έως ότου το άκρως ραδιενεργό υλικό που καλύπτεται από το προστατευτικό κάλυμμα απομονωθεί κατάλληλα από το περιβάλλον.

Το Μάιο του 1997, ομάδα εμπειρογνομόνων από την ΕΕ, τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και την Ουκρανία ολοκλήρωσε ένα πολυτομεακό πρόγραμμα διαχείρισης της κατασκευής το οποίο ονομάστηκε σχέδιο εφαρμογής προστατευτικού καλύμματος (ΣΕΠΚ). Το ΣΕΠΚ προέβλεπε την επιδιόρθωση του προστατευτικού καλύμματος με σκοπό να καταστεί αυτό φυσικά σταθερό και περιβαλλοντικά ασφαλές. Κατά το ίδιο έτος, οι χώρες G7 και η Επιτροπή, καθώς και άλλοι χορηγοί ζήτησαν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) να ιδρύσουν Ταμείο Προστατευτικού Καλύμματος του Τσερνομπίλ (ΤΠΚΤ) με σκοπό τη χρηματοδότηση του ΣΕΠΚ.

Το 2007, δέκα χρόνια μετά την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των χωρών G7, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ουκρανίας σχετικά με το ΣΕΠΚ και την έναρξη

¹ Μνημόνιο Συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών της Ομάδας των 7 και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και της κυβέρνησης της Ουκρανίας για το κλείσιμο του πυρηνικού σταθμού του Τσερνομπίλ, το οποίο υπογράφηκε στην Οτάβα, στις 20 Δεκεμβρίου 1995.

εφαρμογής του, ολοκληρώθηκαν οι περισσότερες από τις προβλεπόμενες εργασίες. Η απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις στο συγκεκριμένο χώρο έχουν κατασκευαστεί, ενώ έχει ολοκληρωθεί η σταθεροποίηση του προστατευτικού καλύμματος. Τούτο καθιστά εφικτή την έναρξη της κατασκευής του νέου προστατευτικού καλύμματος ασφαλείας (ΝΠΚΑ) το οποίο αποτελεί το τελευταίο σημαντικό κατασκευαστικό έργο στο συγκεκριμένο χώρο.

Το αρχικό ενδεικτικό κόστος του ΣΕΠΚ (που υπολογίστηκε το 1997) ανερχόταν περίπου σε 758 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (768 εκατ. δολάρια ΗΠΑ συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για τη χορήγηση άδειας), ενώ ο προβλεπόμενος χρόνος κατασκευής ήταν επτά έτη (1998-2005). Μια πρώτη διάσκεψη των χορηγών πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη το Νοέμβριο του 1997 με σκοπό τη συγκέντρωση των απαιτούμενων κεφαλαίων. Είκοσι πέντε χώρες ανέλαβαν χρηματοδοτικές δεσμεύσεις της τάξης των 400 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς σε είδος ύψους 50 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ από μέρους της Ουκρανίας. Το ποσό αυτό ήταν επαρκές για την εκτέλεση των πρώτων εργασιών στο πλαίσιο του ΣΕΠΚ. Το έργο ξεκίνησε ουσιαστικά τον Απρίλιο του 1998 με τη σύσταση Μονάδας Διαχείρισης Έργου (ΜΔΕ).

Η απόφαση 98/381/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5^{ης} Ιουνίου 1998, σχετικά με την κοινοτική συνεισφορά στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για το ταμείο προστατευτικού καλύμματος του Τσερνομπίλ² παρέχει τη νομική βάση για τη συνεισφορά της Κοινότητας στο ΤΠΚΤ ποσού ύψους 100 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ, σύμφωνα με την αναληφθείσα δέσμευση στη διάσκεψη κορυφής των χωρών G7, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Ντένβερ το 1997. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000 στο πλαίσιο της συνολικής χρηματοδότησης του προγράμματος TACIS.

Μία δεύτερη διάσκεψη των χορηγών διεξήχθη τον Ιούλιο του 2000 στο Βερολίνο. Είκοσι δύο χώρες δεσμεύτηκαν να συνεισφέρουν περί τα 320 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό για το οποίο υπήρξε δέσμευση στις δύο διασκέψεις στο εκτιμώμενο κόστος της τάξης των 768 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ. Η Κοινότητα δεσμεύθηκε για μια δεύτερη συνεισφορά ύψους 100 εκατ. €, η οποία είχε εγκριθεί με την απόφαση 2001/824/ΕΚ του Συμβουλίου³.

Το 2003, η ΜΔΕ υπέβαλε αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα, καθώς και μια πρώτη εκτίμηση του κόστους που αντιστοιχούσε σε 1.091 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, με βάση το πραγματικό κόστος των ολοκληρωμένων έργων και την αξία των συμβάσεων που καλύπτουν τα εν εξελίξει προγράμματα. Ως διαχειρίστρια του Ταμείου, η ΕΤΑΑ υπογράμμισε την αναγκαιότητα ανατροφοδότησης προκειμένου να τηρηθεί το νέο χρονοδιάγραμμα. Στην τελευταία εκτίμηση βασίστηκαν οι συμπληρωματικές δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβαν οι χορηγοί το Μάιο του 2005 στο Λονδίνο. Λαμβάνοντας υπόψη τον ιστορικό καταμερισμό του βάρους, η Επιτροπή ανέλαβε συμπληρωματικές χρηματοδοτικές δεσμεύσεις ύψους 49,1 εκατ. €, ανεβάζοντας τη μέχρι σήμερα συνολική συνεισφορά της στο Ταμείο σε 240 εκατ. € περίπου. Εντούτοις, λόγω καθυστερήσεων, κλιμάκωσης και αύξησης του κόστους εργασίας και των τιμών των υλικών, ανακοινώθηκε ακολούθως στη συνέλευση των χορηγών

² ΕΕ L 171 της 17.6.1998, σ. 31

³ ΕΕ L 308 της 27.11.2001, σ. 25

(βλ. κατωτέρω) σημαντική περαιτέρω επαύξηση του κόστους σε σχέση με την πρώτη εκτίμηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης 98/381/EK του Συμβουλίου και το άρθρο 4 της απόφασης 2006/908/EK του Συμβουλίου σχετικά με την κοινοτική συνεισφορά στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για το Ταμείο προστατευτικού καλύμματος του Τσερνομπίλ, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέσεις προόδου για την εκτέλεση του Ταμείου προστατευτικού καλύμματος του Τσερνομπίλ. Οι εν λόγω εκθέσεις υποβλήθηκαν τον Οκτώβριο του 1999⁴, το Σεπτέμβριο του 2001⁵ και το Δεκέμβριο του 2003⁶. Η παρούσα έκθεση, με την οποία ενημερώνονται οι προηγούμενες, βασίζεται κυρίως στην επιτευχθείσα πρόοδο που ανακοινώθηκε στη συνέλευση των χορηγών, καθώς και σε άλλα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την ΕΤΑΑ⁷.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Έχει συχνά επισημανθεί ότι για την ομαλή και έγκαιρη υλοποίηση του ΣΕΠΚ απαιτείται σταθερό θεσμικό πλαίσιο και κατάλληλη διαχείριση. Εντούτοις, δεδομένης της πολιτικής προβολής των έργων, των προβλεπόμενων ποσών και των διαφορετικών προγραμμάτων δράσης, τα προβλήματα ήταν αναπόφευκτα. Επιπλέον, οι ιδιαιτερότητες του ΣΕΠΚ απαιτούσαν την εφαρμογή ειδικής διαδικασίας αδειοδότησης και τη θέσπιση ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

Η ανάγκη ίδιας ευθύνης στο ανώτατο επίπεδο της ουκρανικής διοίκησης αναγνωρίστηκε σε ιδιαίτερα πρώιμο στάδιο. Σχετικά με το θέμα αυτό ελήφθησαν πρακτικά μέτρα· η Ουκρανία κατέστη πλήρες μέλος της συνέλευσης των χορηγών και η Μικτή Επιτροπή Ουκρανίας-ΕΤΑΑ συμπεριελήφθη στους κανόνες του ΤΠΚΤ. Η συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της ΕΤΑΑ και της Ουκρανίας, η οποία συνήφθη το 1997 και κυρώθηκε από το Ουκρανικό Κοινοβούλιο το 1998, παρέσχε τη νομική βάση για τη διαχείριση του ΤΠΚΤ στην Ουκρανία. Οι εν λόγω ρυθμίσεις δημιούργησαν μια σταθερή βάση, οι συχνές όμως αλλαγές στην κυβέρνηση, καθώς και σε επίπεδο ανώτατης διοίκησης κατέστησαν αδύνατη τη διατήρηση καθοδηγητικού ρόλου, τη θεσμική μνήμη και την απαιτούμενη σταθερότητα.

Η μεταβίβαση της διοικητικής ευθύνης για τον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ (ChNPP) από το υπουργείο καυσίμων και ενέργειας στο υπουργείο καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, το 2005, αποτέλεσε ειδικό παράγοντα που προκάλεσε σοβαρές ανησυχίες. Μολονότι τούτο ήταν εσωτερικό θέμα της Ουκρανίας, είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια πραγματογνωμοσύνης και θεσμικής μνήμης κατά τη διαδικασία, γεγονός που προκάλεσε αναπόφευκτα διαταραχές.

Κατά το 2006, η διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προσφορών για το ΝΠΚΑ αποτέλεσε το αντικείμενο αμφισβήτησης. Η επανεξέταση των καταγγελιών και οι διεξοδικές συζητήσεις πριν την ανάθεση της σύμβασης, ιδίως με την ουκρανική πλευρά, οδήγησαν σε καθυστέρηση πέραν του ενός έτους, με αποτέλεσμα τη

⁴ COM(1999) 470 της 12.10.1999.

⁵ COM(2001)251 της 29.05.2001.

⁶ COM(2004) 481 της 14.05.2004.

⁷ Στο παρόν έγγραφο επισυνάπτεται εκτενής έκδοση της παρούσας έκθεσης με τα παραρτήματά της.

σημαντική αύξηση του κόστους λόγω κλιμάκωσης, καθώς και του κόστους διαχείρισης. Οι χορηγοί υιοθέτησαν σθεναρή στάση απαιτώντας να τηρούνται αυστηρά οι κανόνες του ΤΠΚΤ και να μην είναι δυνατή οποιαδήποτε απόκλιση σε σχέση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης αφότου διαπιστωθεί η έλλειψη παρατυπιών.

Η προσέγγιση που συνίσταται στην έκδοση αδειάς για το ΣΕΠΚ θεωρήθηκε επίσης αναγκαία για την ομαλή υλοποίηση των έργων. Κατά το 2003, το συμβούλιο υπουργών εξέδωσε διάταγμα για τις κανονιστικές αναθεωρήσεις και εγκρίσεις του ΣΕΠΚ: το “διάταγμα για την υλοποίηση του ΣΕΠΚ”. Στη συνέχεια, κατά τα μέσα του 2004, εξέδωσε άλλο διάταγμα για την απλούστευση της διαδικασίας πιστοποίησης για την απόκτηση εξοπλισμού στο πλαίσιο του ΤΠΚΤ.

Το θεσμικό πλαίσιο ήταν μια από τις βασικές αιτίες των καθυστερήσεων που σημειώθηκαν στα έργα για το Τσερνομπίλ. Αναμένεται ότι, με την κτηθείσα με την πάροδο των ετών πείρα και δεδομένου ότι έχουν πλέον ληφθεί οι περισσότερες από τις σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το ΣΕΠΚ, θα είναι στο εξής ομαλότερη η εκτέλεση των έργων. Εντούτοις, απομένει ακόμα να ξεκινήσει το έργο του νέου προστατευτικού καλύμματος ασφαλείας (ΝΠΚΑ), το οποίο αντιπροσωπεύει περίπου το ήμισυ του κόστους του ΣΕΠΚ. Οι τυχόν καθυστερήσεις, ιδίως στη φάση κατασκευής, θα ήταν ιδιαίτερα δαπανηρές· επομένως, όλα τα μέρη θα πρέπει να επαγρυπνούν ώστε να αντιμετωπίζονται και να ελαχιστοποιούνται άμεσα οι συνέπειες των προβλημάτων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να ανακύψουν.

3. ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΠΚ

3.1. Συμφωνίες επιχορήγησης

Οι χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις του ΤΠΚΤ καθορίζονται από συμβάσεις επιχορήγησης οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ της Τράπεζας και των ουκρανών δικαιούχων. Ο δικαιούχος μπορεί να αναθέσει συμβάσεις βάσει εγκεκριμένων σχεδίων κατανομής και σύμφωνα με τις πολιτικές και τους κανόνες της ΕΤΑΑ περί δημοσίων συμβάσεων. Η Τράπεζα παρακολουθεί την τήρηση των κανόνων και εκταμιεύει τα κονδύλια άμεσα στους εργολήπτες· το σχετικό με την πυρηνική ασφάλεια τμήμα της Τράπεζας και η μονάδα διαχείρισης έργου (ΜΔΕ) του δικαιούχου αποτελούν συμπληρωματικά μέσα ελέγχου. Μέχρι σήμερα, η ΕΤΑΑ έχει συνάψει 8 συμβάσεις επιχορήγησης.

Στις 30 Ιουνίου 2007 είχαν διατεθεί 457 εκατ. € για συμβάσεις επιχορήγησης. Η συνέλευση της 17^{ης} Ιουλίου 2007 ενέκρινε τη διάθεση 330 εκατ. € για τη σύμβαση επιχορήγησης αριθ. 8 και εξουσιοδότησε την Τράπεζα να διαθέσει νέους πόρους για την εν λόγω σύμβαση μέχρι του ποσού των 490 εκατ. €.

Τον Ιούλιο του 2007, είχαν συναφθεί, στο πλαίσιο των επτά πρώτων συμφωνιών επιχορήγησης, συμβάσεις ύψους 356 εκατ. €, εκ των οποίων 86 είχαν ολοκληρωθεί.

3.2. Σταθεροποίηση κα άλλα έργα

Το προστατευτικό κάλυμμα, με το οποίο απομονώνονταν σημαντικές πηγές ακτινοβολίας και ενταφιάζονταν τα υπολείμματα του κατεστραμμένου αντιδραστήρα της μονάδας 4, ολοκληρώθηκε στα τέλη Νοεμβρίου 1986. Ορισμένα από τα δομικά

στοιχεία του ήταν παραμορφωμένα και παρουσίαζαν ρωγμές που ενείχαν δυνητικό κίνδυνο κατάρρευσης. Για να περιοριστεί ο κίνδυνος αυτός, συνήφθη, τον Ιούλιο του 2004, σύμβαση με την ουκρανική-ρωσική κοινοπραξία (με επικεφαλής τη ρωσική εταιρεία Atomstroyexport) προκειμένου να υλοποιηθούν μέτρα σταθεροποίησης. Τα μέτρα αυτά θα περιορίσουν επίσης τον κίνδυνο κατάρρευσης κατά τα επόμενα 10 έως 15 έτη, έως ότου το προστατευτικό κάλυμμα περικλεισθεί από το νέο προστατευτικό κάλυμμα ασφαλείας και αποσυναρμολογηθούν τα πλέον ασταθή τμήματα.

Οι εργασίες σταθεροποίησης άρχισαν το Νοέμβριο του 2004 και ολοκληρώθηκαν εντός του προβλεπόμενου στις αρχές του 2007 χρονοδιαγράμματος και δημοσιονομικού πλαισίου. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε σημαντική πρόοδο δεδομένων των αντίξοων συνθηκών που επικρατούσαν στο εσωτερικό του προστατευτικού καλύμματος (προσβασιμότητα, κατακρημνίσματα, υψηλά επίπεδα ακτινοβολίας και αβεβαιότητα ως προς τις περαιτέρω εξελίξεις). Η ελαχιστοποίηση της έκθεσης του προσωπικού στην ακτινοβολία αποτέλεσε πρωταρχικό στόχο ο οποίος επιτεύχθηκε με προσεκτικό σχεδιασμό, κατάρτιση και προστασία, καθώς και με τη συναρμολόγηση των δομικών στοιχείων σε μη μολυσμένους χώρους του εργοταξίου.

Η ΕΤΑΑ ανακοίνωσε επίσης ότι επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στα έργα υποδομής.

3.3. Το νέο προστατευτικό κάλυμμα ασφαλείας (ΝΠΚΑ)

Το νέο προστατευτικό κάλυμμα ασφαλείας (ΝΠΚΑ) είναι η ονομασία τοξοειδούς κατασκευής που θα συναρμολογηθεί σε ασφαλή χώρο πλησίον της μονάδας 4 και στη συνέχεια θα τοποθετηθεί επάνω στο παλαιό προστατευτικό κάλυμμα. Προορίζεται για την απομόνωση του ραδιενεργού υλικού από το περιβάλλον για 100 έτη τουλάχιστον. Θα περιέχει επίσης τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για να αποσυναρμολογηθεί, όταν κριθεί σκόπιμο, το υφιστάμενο κάλυμμα και να απομακρυνθεί το υλικό που περιέχει καύσιμο (FCM).

Η διαδικασία διαγωνισμού για το ΝΠΚΑ διάρκεσε πολύ περισσότερο από όσο είχε αρχικά προβλεφθεί. Η ομάδα σχεδιασμού συμπλήρωσε, τον Ιούνιο 2003, τη δέσμη εγγράφων της προσφοράς για το λεπτομερή σχεδιασμό και την κατασκευή, η συμφωνία όμως για την τελική πρόσκληση υποβολής προσφορών δεν επιτεύχθηκε πριν το Μάρτιο του 2004, όταν εκδόθηκαν οι προσκλήσεις για την υποβολή τεχνικών προτάσεων. Το Νοέμβριο 2004 παρελήφθησαν τρεις προτάσεις. Μετά από εξαιρετικά σαφή καθορισμό των τεχνικών και κανονιστικών απαιτήσεων, λόγω των επιπτώσεων στο χρονοδιάγραμμα και το κόστος, κλήθηκαν να υποβάλουν εμπορικές προτάσεις δύο κοινοπραξίες (η Novarka και η CH2M Hill). Η επανεξέταση και αξιολόγηση ολοκληρώθηκαν το Φεβρουάριο 2006.

Η επακόλουθη διαδικασία αξιολόγησης για το ΝΠΚΑ αποδείχθηκε κάπως χρονοβόρα, λόγω καταγγελίας σχετικά με το διαγωνισμό και της αμφισβήτησης των αποτελεσμάτων από ορισμένους ουκρανούς υπευθύνους, γεγονότων που κατέστησαν αναγκαία την επανεξέταση σύμφωνα με τους κανόνες του Ταμείου Προστατευτικού Καλύμματος του Τσερνομπίλ και τις πολιτικές και τους κανόνες της ΕΤΑΑ περί δημοσίων συμβάσεων.

Όλα τα εκκρεμή ζητήματα επιλύθηκαν ικανοποιητικά για τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι ανεξάρτητοι παρατηρητές επιβεβαίωσαν ότι οι διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν πριν από την ανάθεση της σύμβασης είχαν τηρηθεί κατά τον δέοντα τρόπο. Στη συνέλευση της 17^{ης} Ιουλίου 2007, οι χορηγοί εξουσιοδότησαν την Τράπεζα να μην προβάλλει αντιρρήσεις σχετικά με τη σύμβαση επιχορήγησης αριθ. 8 για το ΝΠΚΑ και ενέκριναν την αρχική διάθεση κονδυλίων. Η Τράπεζα και οι ουκρανικές αρχές υπέγραψαν τη σύμβαση επιχορήγησης στις αρχές Αυγούστου. Η επιστολή ανάθεσης στη Novarka διαβιβάστηκε από τον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ (ChNPP) στις 9 Αυγούστου και η σύμβαση υπογράφηκε στις 24 Αυγούστου 2007. Το ισχύον χρονοδιάγραμμα προβλέπει την ολοκλήρωση του νέου προστατευτικού καλύμματος ασφαλείας (ΝΠΚΑ) μέχρι το Δεκέμβριο του 2011.

3.4. Υγεία, ασφάλεια και περιβάλλον

Το σχέδιο περιβαλλοντικής δράσης, που καταρτίστηκε το 1998 σύμφωνα με τη συνήθη πολιτική της ΕΤΑΑ, ενημερώνεται τακτικά και ελέγχεται περιοδικά από την περιβαλλοντική υπηρεσία της τράπεζας και τους ανεξάρτητους συμβούλους της.

Θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι το 2004 καταρτίστηκαν προγράμματα βιοϊατρικής και διαγνωστικής έρευνας και ότι εξετάστηκαν περισσότερα από τρεις χιλιάδες άτομα. Με δεδομένο ότι έχει ολοκληρωθεί η ανάθεση 86 συμβάσεων, δεν έχουν διαπιστωθεί ατυχήματα από ακτινοβολίες ή βιομηχανικά ατυχήματα με σοβαρές συνέπειες.

3.5. Διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων

Απαιτείται διαρκής παρακολούθηση από μέρους των ουκρανικών αρχών όσον αφορά τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, έτσι ώστε το ΣΕΠΚ να μην παρουσιάσει αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Για την επίλυση των πλέον επειγόντων προβλημάτων έχουν προβλεφθεί εγκαταστάσεις προστασίας (οι οποίες περιλαμβάνουν επιπλέον χώρους για την αποθήκευση αποβλήτων υψηλής ραδιενέργειας, τα οποία προέρχονται από το βιομηχανικό συγκρότημα διαχείρισης στερεών ραδιενεργών αποβλήτων, το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Tacis) έτσι ώστε, βραχυπρόθεσμα, η αποθήκευση αποβλήτων να μην επηρεάζει το κρίσιμο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση του ΣΕΠΚ.

4. ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

4.1. Χρονοδιάγραμμα

Η υλοποίηση του ΣΕΠΚ άρχισε κατά τα τέλη του 1998 με την κινητοποίηση της ΜΔΕ, καθώς και με την ανάθεση συμβάσεων συμβούλου αδειοδότησης στην ουκρανική ρυθμιστική αρχή για τα πυρηνικά και τα Έργα Ταχείας Δημοπράτησης. Παρά τις καθυστερήσεις, ούτε η σταθεροποίηση του προστατευτικού καλύμματος ούτε η εκτέλεση των εργασιών στο πλαίσιο του ΣΕΠΚ επηρέασαν το κρίσιμο χρονοδιάγραμμα του ΣΕΠΚ, το οποίο καθοριζόταν πάντοτε από τις συνδεδεμένες με το ΝΠΚΑ δραστηριότητες.

Κατά τα μέσα του 2003, η ΜΔΕ προέβλεπε ότι το ΝΠΚΑ θα μπορούσε να τεθεί σε λειτουργία μέχρι το τέλος του 2008, βασιζόμενη στην έγκριση της αρχικής σύλληψης και του λεπτομερούς σχεδιασμού, καθώς και στην πενταετή προθεσμία

κατασκευής του ΝΠΚΑ, οι καθυστερήσεις όμως στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης υποχρέωσαν τη ΜΔΕ να προβεί σε διαδοχικές αναθεωρήσεις.

Τα σημαντικά στάδια του ΝΠΚΑ

Στάδια που έχουν ολοκληρωθεί:

Απρίλιος 2001 Στρατηγική του προστατευτικού καλύμματος ασφαλείας (απόφαση προγραμματισμού Ρ10)

Ιούλιος 2001 Έναρξη των εργασιών για την κατάρτιση των προδιαγραφών της αρχικής σύλληψης

Μάιος-Οκτώβριος 2002 Προκήρυξη ανάθεσης/ σύναψης σύμβασης για την αρχική σύλληψη

Ιούνιος 2003 Ολοκλήρωση της αρχικής σύλληψης

Δεκέμβριος 2003 Υποβολή της αρχικής σύλληψης για κανονιστική επανεξέταση

Μάρτιος 2004 Προσκλήσεις υποβολής λεπτομερούς σχεδιασμού και πρότασης σχετικής με την κατασκευή

Ιούλιος 2004 Έγκριση της αρχικής σύλληψης από το Συμβούλιο Υπουργών

Νοέμβριος 2004 Παραλαβή των (τεχνικών) προτάσεων της φάσης 1

Σεπτέμβριος 2005 Εμπορικές προτάσεις από δύο υποψήφιες αναδόχους κοινοπραξίες

Νοέμβριος 2005 Αναθεωρημένες εμπορικές προτάσεις

Φεβρουάριος 2006 Ολοκλήρωση της αξιολόγησης

Σεπτέμβριος 2006 Επιβεβαίωση της αξιολόγησης από την Επιτροπή Προμηθειών και Σύναψης Συμβάσεων (ΕΠΣΣ) της ΕΤΑΑ

Από το Δεκέμβριο 2006 έως Συζητήσεις προ της σύναψης σύμβασης σχετικά με το ΝΠΚΑ

τον Ιούνιο 2007

Αύγουστος 2007 Ανάθεση της σύμβασης για το ΝΠΚΑ

Προβλεπόμενα στάδια:

Δεκέμβριος 2008 Ολοκλήρωση του λεπτομερούς σχεδιασμού του ΝΠΚΑ (16 μήνες)

Δεκέμβριος 2011 Ολοκλήρωση του ΝΠΚΑ (κατασκευή εντός 3 ετών)

4.2. Εκτίμηση του κόστους

Το αρχικό ενδεικτικό κόστος του ΣΕΠΚ είχε καθοριστεί το 1997 σε 758 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, ποσό στο οποίο προστέθηκε κατ' αποκοπή ποσό ύψους 10 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ για ενίσχυση των κανονιστικών αρχών, αυξάνοντας το συνολικό ποσό στα 768 εκατ. δολάρια ΗΠΑ. Το εν λόγω ποσό αναφέρθηκε ως προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την ανάληψη διεθνών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Η ΕΤΑΑ και η ΜΔΕ επισήμαναν στη συνέλευση των χορηγών ότι το ΣΕΠΚ ήταν έγγραφο προβληματισμού που κάλυπτε μόνο τα κύρια στοιχεία των έργων. Κατά την υλοποίηση του ΣΕΠΚ, το αντικείμενο τροποποιήθηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες ανάγκες ή να παραλειφθούν εργασίες που δεν ήταν απαραίτητες. Η υλοποίηση του ΣΕΠΚ προϋπέθετε την εκτέλεση των περισσότερων προπαρασκευαστικών εργασιών και έργων υποδομής, ουσιαστικά όμως πολλά από τα έργα αυτά θα έπρεπε να προστεθούν στο σχέδιο. Το ΣΕΠΚ δεν προέβλεπε κάποιο χρονικό διάστημα για τη ρυθμιστική διαδικασία γεγονός που αύξανε επίσης το κόστος, ούτε περιλάμβανε τυχόν δαπάνες σχετικές με τη διαχείριση του Ταμείου. Εντούτοις, τα υψηλότερα ποσά που προστέθηκαν στο αρχικά προβλεπόμενο κόστος αφορούσαν τα απρόβλεπτα και η κλιμάκωση των τιμών όσον αφορά το ΝΠΚΑ, ποσά που δεν ελήφθησαν υπόψη στο ενδεικτικό κόστος του 1997. Ορισμένα από βασικά στοιχεία του κόστους, ιδίως όσον αφορά το χάλυβα, την ενέργεια, το σκυρόδεμα και την ουκρανική αγορά εργασίας, αυξήθηκαν έντονα από το 1997 (πολύ περισσότερο από το μέσο συντελεστή πληθωρισμού).

Κατά το 2003, η ΜΔΕ παρουσίασε μια πρώτη εκτίμηση του κόστους με βάση το πραγματικό κόστος ολοκληρωμένων έργων, τη συμβατική αξία των εν εξελίξει έργων και εκτιμήσεις για τα έργα που δεν είχαν ξεκινήσει ακόμα. Σύμφωνα με την εν λόγω πρώτη εκτίμηση, το κόστος ανερχόταν σε 1.091.062.000 δολάρια ΗΠΑ. Το Φεβρουάριο του 2006 υποβλήθηκε στη συνέλευση των χορηγών μια αναθεώρηση. Με την εν λόγω αναθεώρηση αναπροσαρμόζοταν η προηγούμενη εκτίμηση με βάση την επιτευχθείσα πρόοδο και την ολοκλήρωση επιμέρους έργων και λαμβάνονταν υπόψη οι τιμές που είχαν προταθεί από τους δύο υποψήφιους αναδόχους για το ΝΠΚΑ. Τα σχετικά ποσά αποδείχθηκαν σημαντικά υψηλότερα από τα αρχικά προβλεπόμενα και το εκτιμώμενο κόστος για το ΣΕΠΚ αυξήθηκε σε 1.204.103.000 δολάρια ΗΠΑ.

Δεδομένων των καθυστερήσεων στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και των επιπτώσεών τους στη σύμβαση για το ΝΠΚΑ, το κόστος θα αυξηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στο διαγωνισμό. Στη συνέλευση των χορηγών, της 17^{ης} Ιουλίου 2007, η ΜΔΕ παρουσίασε τις πλέον πρόσφατες προβλέψεις της σχετικά με το κόστος του ΣΕΠΚ, σύμφωνα με τις οποίες το εν λόγω κόστος ανερχόταν σε 1.390 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 186 εκατ. δολάρια ΗΠΑ σε σχέση με την προηγούμενη πρόβλεψη. Οι σημαντικότερες μεταβολές στις οποίες οφειλόταν η εν λόγω αύξηση ήταν: η κλιμάκωση των τιμών λόγω της καθυστέρησης στην ανάθεση της σύμβασης για το ΝΠΚΑ (87,5 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), η αύξηση του ποσού σε δολάρια ΗΠΑ συνεπεία της συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ-δολαρίου ΗΠΑ (51,3 εκατ. δολάρια ΗΠΑ) και η κλιμάκωση των τιμών κατά την εκτέλεση της σύμβασης (47,3 εκατ. δολάρια ΗΠΑ).

Το επόμενο σημαντικό στάδιο της εκτίμησης του κόστους θα είναι η ολοκλήρωση του λεπτομερούς σχεδιασμού του ΝΠΚΑ, που θα παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τις ποσότητες και το κόστος των απαιτούμενων υλικών. Αναμένεται να διατεθεί μέχρι το τέλος του 2008 (περίπου 16 μήνες μετά την ανάθεση της σύμβασης).

5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

5.1. Έσοδα και δαπάνες

Κατά τα τέλη Ιουνίου 2007, η Τράπεζα κατέγραψε συνολικές συνεισφορές ύψους 739 εκατ. € για το ΤΠΚΤ, ποσό που αντιστοιχεί στις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο συμφωνιών συνδρομής, χορηγιών και συνεισφορών σε είδος. Οι συμπληρωματικοί τόκοι ύψους 71 εκατ. € αυξάνουν το σύνολο των τόκων που εισέπραξε το Ταμείο σε 810 εκατ. €. Επιπλέον, υπάρχουν πολλές χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις (κυρίως στο πλαίσιο της άντλησης κεφαλαίων που διοργανώθηκε το Μάιο του 2005 στο Λονδίνο) ύψους περίπου 100 εκατ. €, οι οποίες απομένει ακόμα να αναληφθούν υπό μορφή συμφωνιών συνδρομής και πραγματικών πληρωμών.

Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2007, είχαν διατεθεί 457 εκατ. € στο πλαίσιο των 7 συμφωνιών επιχορήγησης που είχαν έως τότε συναφθεί. Η συνολική αξία των συμβάσεων που συνήφθησαν στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών επιχορήγησης ανέρχονταν σε 356 εκατ. €, εκ των οποίων τα 308 εκατ. € έχουν εκταμειωθεί.

Το ύψος των μη διατεθέντων κονδυλίων ανερχόταν στις 30 Ιουνίου 2007 σε 300 εκατ. € περίπου. Το ποσό αυτό θα αυξηθεί σε 400 εκατ. € περίπου, υπό την προϋπόθεση ότι θα υλοποιηθούν οι εκκρεμούσες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις που πρόκειται να επισημοποιηθούν.

5.2. Νέες δεσμεύσεις

Η εκτίμηση του κόστους του ΣΕΠΚ, που αντιστοιχεί σε ποσό ύψους 1.091 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ, θα εξεταστεί λεπτομερώς στη συνέλευση των χορηγών που θα διεξαχθεί τον Απρίλιο του 2004. Κατέστη τότε σαφές το γεγονός ότι οι μη δεσμευμένοι πόροι που διατέθηκαν στο πλαίσιο του ΤΠΚΤ δεν επαρκούσαν για να διασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα της μελλοντικής συμφωνίας επιχορήγησης για το νέο προστατευτικό κάλυμμα ασφαλείας.

Μετά από συμφωνία μεταξύ των χορηγών σχετικά με τις αντίστοιχες συνεισφορές τους, πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της ΕΤΑΑ στο Λονδίνο, στις 12 Μαΐου 2005, διάσκεψη για την ανάληψη χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων. Οι χορηγοί ανέλαβαν χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις ύψους 181.496 εκατ. €, οι οποίες συμπεριλάμβαναν 49,1 εκατ. € από την Επιτροπή, 22 εκατ. € από την Ουκρανία και, για πρώτη φορά, 10 εκατ. € από τη Ρωσία. Η πρώτη δόση της χρηματοοικονομικής δέσμευσης της Επιτροπής (14,4 εκατ. €) καταβλήθηκε στο ΤΠΚΤ σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, της 4^{ης} Δεκεμβρίου 2006⁸, ενώ μια δεύτερη δόση (10 εκατ. €) θα χρηματοδοτηθεί από το μέσο για τη συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και θα καταβληθεί κατά το 2007. Το εναπομένον ποσό της

⁸ ΕΕ L 346 της 9.12.2006, σ. 28

χρηματοοικονομικής δέσμευσης της Επιτροπής θα καταβληθεί κατά την περίοδο 2008-2011.

Το ΤΠΚΤ διαθέτει επί του παρόντος επαρκείς πόρους που θα παράσχουν τη δυνατότητα σύναψης της πρώτης φάσης της σύμβασης για το ΝΠΚΑ, τα υπάρχοντα όμως κονδύλια, μαζί με τις εκκρεμούσες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις που πρόκειται να μετατραπούν σε συμφωνίες συνδρομής, δεν θα είναι επαρκή για την κάλυψη του συνολικού κόστους της σύμβασης.

Τα μέλη της ομάδας G8 καθώς και η Επιτροπή, που αντιπροσωπεύουν τους βασικούς χρηματοδότες του ΤΠΚΤ, επανέλαβαν τη δέσμευσή τους να ολοκληρωθεί το ΣΕΠΚ. Η δέσμευση αυτή εκφράζεται σαφώς στην έκθεση που απηύθυνε η Ομάδα της G8 για την Πυρηνική Ασφάλεια και Προστασία (NSSG) προς τους αρχηγούς κρατών στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της συνόδου κορυφής των χωρών G8, που διεξήχθη το Ιούλιο του 2007 στην Αγία Πετρούπολη. Πιο πρόσφατα, στη δήλωση της συνόδου κορυφής των χωρών G8, που πραγματοποιήθηκε στο Heiligendamm, τον Ιούνιο 2007, επισημαίνεται ότι:

“...Αναγνωρίζοντας το πρόβλημα που δημιουργήθηκε από το ατύχημα του Τσερνομπίλ το 1986 επιβεβαιώνουμε εκ νέου τις δεσμεύσεις μας – βάσει των δηλώσεων και των μνημονίων συμφωνίας των προηγούμενων συνόδων κορυφής της G7/G8 και στο πλαίσιο του Ταμείου Προστατευτικού Καλύμματος του Τσερνομπίλ (ΤΠΚΤ) και των προγραμμάτων των σχετικών με το Λογαριασμό για την Πυρηνική Ασφάλεια (NSA) – να καταβάλλουμε από κοινού με την Ουκρανία προσπάθειες για την αποκατάσταση των συνθηκών ασφαλείας στο χώρο του κατεστραμμένου αντιδραστήρα.”.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ως βασικός χορηγός του ΤΠΚΤ, η Επιτροπή παρακολουθεί πολύ στενά τις εξελίξεις που επηρεάζουν το Ταμείο και ιδίως εκείνες που έχουν επιπτώσεις στο χρονοδιάγραμμα και τη χρηματοδότηση. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν τακτικές επαφές με άλλους βασικούς χορηγούς και ιδίως εκείνους στην ΕΕ και την ΕΤΑΑ. Η Επιτροπή έχει παράσχει πολιτική υποστήριξη στις περιπτώσεις που απαιτείτο, για παράδειγμα τηρώντας το καταστατικό του Ταμείου (το οποίο παραπέμπει στους κανόνες της ΕΤΑΑ περί δημοσίων συμβάσεων) στο πλαίσιο της διαδικασίας διαγωνισμών για το ΝΠΚΑ.

Η ενίσχυση των έργων του Τσερνομπίλ από την Επιτροπή δεν περιορίζεται στο ΣΕΠΚ. Το πρόγραμμα Tacis διαδραμάτισε βασικό ρόλο στην εφαρμογή του μνημονίου συμφωνίας του 1995 μεταξύ της ομάδας G7, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ουκρανίας σχετικά με το κλείσιμο του Τσερνομπίλ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει μέχρι σήμερα αναλάβει υποχρεώσεις της τάξης των 470 εκατ. € για το Τσερνομπίλ και συναφή προγράμματα, το μεγαλύτερο δε μέρος του ποσού αυτού προέρχεται από τον προϋπολογισμό του Tacis. Με τα εν λόγω προγράμματα μελετήθηκαν, αξιολογήθηκαν και μετριάστηκαν οι επιπτώσεις από το ατύχημα του Τσερνομπίλ και παρασχέθηκε βοήθεια για τον παροπλισμό των μονάδων 1, 2 και 3 του πυρηνικού σταθμού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεισέφερε επίσης στην κάλυψη του συμπληρωματικού κόστους εναλλακτικής παραγωγής ενέργειας μετά το κλείσιμο της τελευταίας εν λειτουργία μονάδας το 2000. Άλλα προγράμματα αποσκοπούσαν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών και περιφερειακών επιπτώσεων

από την παύση της λειτουργίας του Τσερνομπίλ και στήριξαν τη μεταρρύθμιση του ενεργειακού τομέα στην Ουκρανία.

Η Επιτροπή ενίσχυσε την κατασκευή του βιομηχανικού συγκροτήματος διαχείρισης στερεών ραδιενεργών αποβλήτων (ICSRM), το οποίο βαίνει προς ολοκλήρωση, καθώς και τα έργα που καλύπτονται από το λογαριασμό «πυρηνική ασφάλεια» της ΕΤΑΑ. Παρέσχε επίσης συνδρομή στην Ουκρανία για τη διοργάνωση συνδιάσκεψης, το 2006, για τη συμπλήρωση 20 χρόνων από το ατύχημα. Όσον αφορά τα κοινωνικά και υγειονομικά ζητήματα, η Επιτροπή παρέχει επί του παρόντος στήριξη στο πρόγραμμα CORE. Σχεδιάζει επίσης να στηρίξει πρόγραμμα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των παιδιών στην πληγείσα από το ατύχημα περιοχή.

Οι τελευταίες αυξήσεις του κόστους, μολονότι αναπόφευκτες, αποτελούν αιτία προβληματισμού. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να τηρεί τις δεσμεύσεις της σχετικά με το Τσερνομπίλ και προτίθεται να καταβάλει επιπλέον προσπάθειες, με βάση τον ιστορικό καταμερισμό του βάρους των συνεισφορών. Δεν θα πρέπει όμως να αναμένεται ότι θα συνεχίσει να συνεισφέρει για την κάλυψη όλων των αυξήσεων του κόστους, επιβαρύνοντας αποκλειστικά τον περιορισμένο προϋπολογισμό του μέσου για την πυρηνική ασφάλεια, δεδομένου ότι τούτο θα απέβαινε σε βάρος άλλων σχεδίων σχετικών με την πυρηνική ασφάλεια. Η συνεισφορά της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία κατέστη πρόσφατα χορηγός του Ταμείου, και η συμπληρωματική συνεισφορά της Ουκρανίας συνέβαλαν στη μείωση του ελλείμματος. Εντούτοις, αναμένεται ότι η Ουκρανία θα αναλάβει αυξημένη ίδια ευθύνη για τα εν λόγω σχέδια και θα καλύψει μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής επιβάρυνσης.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί σχετικά με την εκτέλεση των έργων στο πλαίσιο του σχεδίου εφαρμογής προστατευτικού καλύμματος (ΣΕΠΚ), ιδίως όσον αφορά τις εργασίες υποδομής και σταθεροποίησης του υφιστάμενου καλύμματος, οι οποίες ολοκληρώθηκαν εντός των προθεσμιών και των ορίων του προβλεπόμενου προϋπολογισμού.

Οι διεξαχθέντες το 2007 διαχειριστικοί και περιβαλλοντικοί έλεγχοι του ΣΕΠΚ επιβεβαίωσαν την επάρκεια της υφιστάμενης διαχείρισης, καθώς και των βιομηχανικών μέσων και των ρυθμίσεων των σχετικών με την υγεία και την ασφάλεια. Εντούτοις, ο διαχειριστικός έλεγχος κατέδειξε και πάλι την ανάγκη να αυξηθεί ο αριθμός των ειδικευμένων Ουκρανών υπαλλήλων στην ομάδα διαχείρισης έργου (ΜΔΕ), προκειμένου να μειωθεί ο βαθμός εξάρτησης από το απασχολούμενο στη ΜΔΕ προσωπικό των δυτικών χωρών και να διασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η διαχειριστική σταθερότητα αφού τεθεί σε λειτουργία το ΝΠΚΑ.

Το χρονοδιάγραμμα προβλέπει επί του παρόντος να ολοκληρωθεί το ΣΕΠΚ στα τέλη του 2011. Το κρίσιμο χρονοδιάγραμμα καθορίζεται από τα βασικά στάδια εφαρμογής της σύμβασης για το νέο προστατευτικό κάλυμμα ασφαλείας (ΝΠΚΑ). Αναμένεται ότι η προσεκτική ανάλυση και προετοιμασία θα περιορίσει τον κίνδυνο πολυδάπανων καθυστερήσεων στο στάδιο κατασκευής. Η ορθή διαχείριση και συνεργασία όλων των μερών, ιδίως της κυβερνήσεως της Ουκρανίας και των

ρυθμιστικών φορέων, θα είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου.

Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ήδη ολοκληρωμένων ή εν εξελίξει σχεδίων και το τρέχον κόστος του ΝΠΚΑ συνυπολογιζόμενης της κλιμάκωσης των τιμών, το συνολικό κόστος του ΣΕΠΚ καθορίστηκε σε 1.390 εκατ. δολάρια ΗΠΑ.

Με βάση τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν το 2005 στο Λονδίνο, το ΤΠΚΤ διαθέτει επί του παρόντος επαρκή κονδύλια ώστε να συναφθεί η σύμβαση για το ΝΠΚΑ και να ξεκινήσουν οι εργασίες. Εντούτοις, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις, τα υπάρχοντα κονδύλια δεν επαρκούν για την ολοκλήρωση του έργου. Θα απαιτηθούν συμπληρωματικοί πόροι για την ολοκλήρωση των έργων του Τσερνομπίλ, τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΤΠΚΤ καθώς και από το λογαριασμό «πυρηνική ασφάλεια».

Το ΣΕΠΚ υποχρηματοδοτήθηκε εξ αρχής και θα πρέπει να συνεχίσει να βασίζεται στην αλληλεγγύη της διεθνούς κοινότητας, γεγονός που καθίσταται ολοένα και πιο δύσκολο λόγω ανταγωνιστικών προτεραιοτήτων.

Αναμένεται ότι η Ουκρανία θα αναλάβει σημαντικότερο ρόλο στη διαχείριση και τη χρηματοδότηση της βασικής κατασκευαστικής φάσης στο Τσερνομπίλ, με αποτέλεσμα τη βιώσιμη ουκρανική διαχείριση των εγκαταστάσεων από τη στιγμή που θα τεθεί σε λειτουργία το ΝΠΚΑ.